

i Stand til at optræde med tilstrækkelig Autoritet udad til overfor Folk, som fremkommer med Paastande om, at alt gaar rent rygende galt, og at der er de og de Misligheder og det og det i Vejen o. s. v. Regeringen vilde styrke sin egen Stilling væsentligt, hvis den i højere Grad, end sket er, drog Rigsdagen ind i sin Fortrolighed og satte Rigsdagens Medlemmer i Stand til ud fra Selvsyn og ved Udbyttet af en fortrolig Forhandling med Ministeriets Medlemmer at virke beroligende eller til at gøre den Kritik gældende, som de mener maatte være af Betydning.

Jeg vil i høj Grad henstille dette til Regeringen, og jeg vil give det en særlig Adresse til den højtærede Forsvarsminister, thi intet er sikrere, end at det er Rigsdagen, som er det egentlige Forum for den Kritik, der kan rejses mod en Ministers Handlinger og ogsaa mod den højtærede Forsvarsministers Handlinger. Det er her, Materialet til Bedømmelse af disse Handlinger skal fremlægges, og det er her, Kritikken skal fremsættes, men Betingelsen derfor er den, at Regeringen, som sagt, træder i et hyppigere, nærmere, fortroligere Forhold til Rigsdagen under de Former, under hvilke det mest hensigtsmæssigt kan finde Sted under den Samling, som nu kommer. Med Hensyn til Forsvarsvæsenet kan Regeringen gøre det med fuldkommen Tryghed. Der er ingen her, som ikke ved, at vort Formaal med Hensyn til Krigen er ens for os alle, nemlig at opretholde vor Neutralitet klart, sikkert og redeligt til alle Sider og søge at bringe Landet saa uskadt som muligt ud af de vanskelige Forhold, der trykker os. Der gaar megen Passiar omkring i Landet. Nogle udtaler, at skønt Regeringen fremsætter og Rigsdagen vedtager Udgiftslove til Forsvarets Styrkelse, Sikringsstyrken o. s. v., der, naar man skal regne efter de forløbne 8 Maaneder, vil betyde omtrent 60 Mill. Kr. i et Aar — eller, hvis man kan haabe, at Udgiften bliver noget nedsat, dog omtrent 50 Mill. Kr. —, skulde der dog næres den Optattelse af disse Foranstaltninger, at det hele var ganske unyttigt og ingenting betød. De, der siger dette, kaster i Virkeligheden en meget alvorlig og, som jeg er overbevist om, uretfærdig Beskyldning ud imod Ministeriet og ærede Medlemmer af dette Ting, men jeg tror ikke, at der indenfor dette Tings Mure eller i det andet høje Ting er nogen, der nærer den Slags Anskuelse.

Heller ikke er der vel nogen, der tror

paa saadanne Ting, der stundom kastes ud, at der skulde være visse Politikere i dette og det andet Ting, som havde andre Hensigter i denne Situation end de angivne, som havde Bagtanker og ikke tilsigtede en klar, aaben og redelig Neutralitet. Det kan ikke siges ofte nok og stærkt nok, at den Beskyldning er fuldkommen lige saa falsk og skadelig som den anden. Men herinde behøver vi ikke at fordybe os i disse Ting. Vi ved godt, hvorledes det hænger sammen, vi ved godt, at Formaalet er det samme for os alle, og det er ogsaa en Grund til, at Regeringen efter min Mening med fuldkommen Tryghed og Ro kan gaa ind paa en Fremgangsmaade, som vil bringe den nærmere til Rigsdagen og vil sprede ikke saa faa af de Skyer, der nu hviler over disse Forhold.

Lad mig slutte med at sige, at endskønt vi nu til en vis Grad kunde synes at have vænnet os til Krigstilstanden — det siges jo, at man skal kunne vænne sig selv til det forfærdeligste —, og endskønt der maaske hos nogle kan være fremkaldt en vis Afslappelse, maaske en for stor Tryghedsfølelse, ved vi dog alle, naar vi tænker rigtigt efter, at der ingen Grund er hverken til Afslappelse eller til Tryghed, derimod er der Grund til at forstaa, at vort Land, selv om vi tror og haaber, at det vil blive holdt udenfor Krigen, dog er i en farefuld og vanskelig Situation, saa at Sammenhold imellem os saa meget, som det for de politiske Modsætningers Skyld er muligt, maa være det første og sidste. Og skønt jeg ikke paa alle Omraader ventte en fredelig Rigsdagssamling, haaber jeg dog, at vi alle vil have den Forstaaelse af Situationen, at vi vil gøre, hvad vi kan, for at Striden ikke skal blusse højere op end nødvendigt og navnlig ikke saa højt, at det skal være til Hinder for vor Samling om det væsentlige.

K. M. Klausen: Da vi i Fjor begyndte Finanslovens første Behandling, forelaa der for Regering og Rigsdag en Række meget vigtige Opgaver, af hvis heldige Løsning Landets Ve og Vel var afhængigt. Jeg skal af disse Opgaver minde om følgende 5: For det første at bevare vort Lands Neutralitet, for det andet at holde vort Erhvervsliv i Gang, for det tredje at træffe Foranstaltninger mod Dyrtiden, for det fjerde at dæmme op mod Kapitalismens værste Udskejelser og for det femte at gennemføre Grundloven. Jeg skal nu gøre nogle Bemærkninger om hver